

Avstrijski Slovani zahtevajo svobodo in neodvisnost.

000

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y., on May 2, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, D. C., 2. maja. — Zanimujejo oficijelno vednost o poročanem načrtu papeža, da bo stavil novo mirovno ponudbo ter tudi o obisku princea Sixta iz hiše Bourbon-Parma pri kralju Alfonzu ter o možni zvezi z nadaljnjimi mirovnimi manevri avstrijskega cesarja.

Nadalje tudi zanikujejo vsako vednost o naporih Avstrije, da pride do separatnega miru z Italijo.

Kar je bilo objavljeno v času, ko sta se Černin in Clemenceau spustila v prekanje glede tega, kdo je odgovoren za začetek mirovnih predpogajanj med Avstrijo in zavezniki, ki bo posredoval kot posredovalec, resnično gibanje za mir, nalik onemu, katero so spustili v tek v dobi avstro-francoskega zblizevanja.

Iz evropskih listov bi bilo razvidno, da ni to prvič, da je bourbonski Sixtus obiskal kralja Alfonza zaradi mirovnih predlogov.

Vsled tega je dosti vzroka za domnevanje, da so brozjavke, ki trdijo, da je sedanji napor obrnjen na Italijo resnične, in da se vrši sedaj, če je pri tem prizadet kralj Alfonz ali papež, ki bo posredoval kot posredovalec, resnično gibanje za mir, nalik onemu, katero so spustili v tek v dobi avstro-francoskega zblizevanja.

Vzrok za tako domnevanje leži v tem, da postaja položaj v habsburški monarhiji vedno bolj težaven.

Mladi cesar stoji pred potrebo, da ali dobi mir, ali se pa zopet posluži okrutnih zatiralnih odredb proti svojim slovanskim podanikom, ki so prevladovali v prvem letu vojne tekem vlade njegovega prednika, in katere so pozneje opustili.

Politika Franca Jožefa je bila polniti ječe s Slovani, ki so našli napake na njegovi vladi ter spravljati na morišča one, ki so hrepeli po neodvisnosti.

Cesar Karol je v duhu liberalizma, s katerim je zasedel prestol, dovolil Slovanom svobodo govora. Posledica tega je sedaj, da se baje 84 izmed 88 izvoljenih članov hrvaškega sabora zavzema za neodvisnost južnih Slovanov od Avstrije.

Razprave glede neodvisnosti celo v oficijelnih zastopstvih so tako javne, da v oficijelnih zapisnikih ni čitati nekaterih izmed najbolj drznih besed.

Slovansko časopisje pa javno agitira za prostost.

Soglasno s temi separatističnimi gibanji med avstrijskimi Slovani je prišlo do sporazuma med signorjem Torre, predstavljajočim veliko skupino laškega parlamenta ter zastopniki Jugoslovanskega Odbora v Londonu.

Tega dogovora ni oficijelno priznala italijanska vlada, vendar pa ima za seboj veliko silo italijanskega javnega mnenja, kajti Italjani so prišli do prepričanja, da leži vsa bodoča varnost Italije v prijateljskih odnosih z južnimi Slovani.

Dogovor je bistveno dogovor prijateljstva in dobre volje med dvema plemenoma ter se tiče razdelitve Jadranskega ozemlja po plemenskem principu in v soglasju s principom narodne samodoločbe.

Dogovor odstranjuje podlage za sumničenje in sovražstvo med Italijo in avstrijskimi Slovani ter je kot vse kaže, več storil, da se zabije klin v Avstrijo kot pa so storili vsi pozivi zavezniških državnikov na liberalno razpoloženje v Avstriji.

Brozjavke, ki so dospele to jutro, pravijo, da se žele Jugoslovani priklopiti Srbiji ter postati podaniki kralja Petra.

Če je to njih zahteva sedaj, je to najnovejši razvoj, kajti vsaj do prav zadnjega časa so Slovani ohranili navidezno prijateljstvo do Habsburžanov ter zahtevali neodvisnost od Avstrije pod vladarjem, ki pa naj bi bil član habsburške družine.

Ambicije Jugoslovancov so slične ambicijam Čehov in severnih Slovanov, ki tudi hočejo neodvisnost od Avstrije.

Navadna avtonomija v okvirju avstrijskega cesarstva ni dovolj, da bi zadostila željam obeh skupin avstrijskih Slovanov.

Politika Amerike napram Slovanom je bila, v koliko je to mogoče presoditi iz nedoločnih besed predsednika, zagotoviti avtonomijo podjarmljenim plemenom Avstrije, ne da bi se pri tem motilo teritorialno nedotakljivost cesarstva.

Ideja, ki leži na dnu tej politiki, je bila, da bi se Avstrija, če bi ji zagotovili zavezniki tako blagohotno postopanje, odločila od Nemčije, ali pa da bi se dvignili liberalni elementi Avstrije, na ta način pomirjeni, proti nadaljnjemu bojevanju.

Naravna črta razdora v Avstriji pa je plemenskega značaja. Ta dežela je zgrešila to potom svojega poziva na druga čustvovanja.

Dosedaj še ni gotovo, če je predsednik Wilson prišel do spoznanja možnosti, ki leže v slovanskih aspiracijah v notranjosti Avstrije.

VODJE JUGOSLOVANSKEGA GIBANJA

Ivan Hribar.

Pokojni dr. Krek.

Dr. Anton Korošec.

Dr. Otokar Ribar.

Med Slovenci je začel v najnovejšem času prvi izvajati jugoslovansko gibanje Ivan Hribar, bivši ljubljanski župan. Prvi dve leti vojne je bil interniran v nekem nižjeavstrijskem mestu, sedaj je pa zopet na prostem in vodi list "Glas Slovenaca, Srba in Hrvata". Največji zagovornik jugoslovanske ideje je bil dr. Janez Ev. Krek, ki je lansko leto umrl. Glede njegove smrti krožijo zelo čudne novice. Še zdaj nikdo zagotovo ne ve, kaj je povzročilo njegovo smrt. Njegovo mesto je zavzel dr. Anton Korošec, predsednik Jugoslovanskega kluba, o katerega neustrašnem delovanju so pisali posebno zadnji čas vsi večji ameriški listi. Primorske, v prvi vrsti pa tržiške Slovence, zastopa v jugoslovanskem gibanju državnozbornski poslanec dr. Otokar Ribar.

Čehi v Italiji

Češki vojaki se nahajajo v laških vrstah. — Nemiri v Pragi. — Čehi in Jugoslovani so javno proti vladi.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y., on May 3, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglija, 2. aprila. — Poročevalec lista "Daily Mail" v laškem glavnem stanu piše, da so se pridružile Italijanom češke čete proti Avstriji in da se prvi od delki že nahajajo v laški bojni črti ter nosijo uniformo laških vojakov.

Glavno mesto Češke Praga je bila pozorišče demonstracij proti Nemčiji in Nemcem. Pogosto je ljudstvo klicalo Wilsona in zaveznike, ter v isti sapi denunciralo prejšnjega avstrijskega zunanjega ministra grofa Černina. V poslanski zbornici so Srbo-Hrvatje in Slovenci napadali nemško vlado in vpliv.

Od početka vojne Čehi niso kazali nikakega veselja do bojevanja za Avstrijo in v vrsti z avstrijskimi četami. Ob vsakem ugodnem trenutku so dezertirali in ob času ruske kampanje proti Avstriji sploh ni bilo mogoče porabiti čeških vojakov, kajti ob vsaki dani priliki so zapustili svoje vrste in so se podali sovražniku.

Tudi v sedanjem divjem političnem položaju so Čehi in Jugoslovani odkrito proti vladi in njeni hovi voditelji zatrjujejo, da jim sploh ni dovoljeno, da bi zastopali svoj narod. Tudi so vzpirjali stavke po deželi. Zadnje velike stavke poznijo, ko je na tisoče delavcev odložilo orodje, so bile delo Čehov in Jugoslovancov.

Po tej stavki se je večkrat poročalo, da bo prišlo še do nadaljnjih nemirov, toda cenzura je to zadrževala pred javnostjo, vendar pa so včasih prišle male vesti, da so delavci v Avstro-Ogrski odložili delo v munijskih tovarnah v protest proti vladi. Pred kratkim se je tudi poročalo, da se bo v deželi carja Karla prvega maja prenehalo z delom.

Z ozirom na zadnja poročila, da se bo obnovila ofenziva proti Italiji, so dezertacije posebej značilne. V zadnjih tednih so prihajala iz centralnih držav poročila, da se bo ofenziva odložila in se je za to navajalo več vzrokov. Najbrže so bile v istem času dezertacije čeških polkov v teku, vsled česar so morali poveljniki nemško-avstrijskih armad predugačiti svoje načrte, boje se nadaljnjih dezertacij tekom ofenzive.

Vredno je tudi omeniti v zvezi z oficijelnim poročilom iz avstrijsko-ogrškega glavnega stana o naraščajoči aktivnosti na laški fronti, da so nemški listi pred kratkim pisali, da se bo v kratkem pričela v velikem obsegu ofenziva proti Italiji.

Te vesti so kazale, kakor da ho-

Jugoslovani oponirajo

Jugoslovani so proti avstro-ogrskemu ustavnemu odboru, češ, da bi samo trošil dragoceni čas.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y., on May 3, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, D. C., 1. maja. — Naloga avstro-ogrškega ustavnega odbora, ki so ga vstavili, da študira potrebe ter pripravijo vladne reforme, se bo najbrže izjalovila vled tega, ker nočejo Čehi in Jugoslovani sodelovati.

Soglasno z izjavo dunajske "Nene Freie Presse" izjavlja, da bo ta odbor najbrže trošil svoj čas.

Danes so potom diplomatskih virov dospele semkaj naslednje navedbe iz tega lista: Nalik Čehom nasprotujejo tudi Jugoslovani vsaki udeležbi pri pogajanjih ustavnega odbora, dokler vlada ne sprejme predloga, kateremu je dan izraz v majski resoluciji, proglašujoči jugoslovansko avtonomijo.

Vsak poskus določiti narodnostni problem delno, bi odločno zavrnili Jugoslovani in Čehi, posebno ker so imeli Jugoslovani več prilik predložiti majski program v praktični obliki kompetentnim faktorjem, vsled česar je vlada po polnoma informirana glede želja in zahtev Jugoslovancov tudi v konkretnem smislu.

Razentega ne gre pri tem le za uravnava enega izključno avstrijskega notranjega vprašanja, temveč tudi za razpravo in odločitev glede narodnostnega problema vse monarhije.

Kaj takega pa je mogoče le, če se stavi vprašanje ustavne reforme na široko podlago direktnih pogajanj narodov z narodi, dočim se obenem prizna pravice samostojne države na podlagi samodoločbe narodov.

Nikake avstrijske reforme ne bene vrste, temveč preosnovanje cele monarhije naj asnem temelju to so aspiracije Jugoslovancov in Čehov in oni računajo tudi na Poljake, da jih podpirajo v tem.

Jugoslovani se popolnoma zavdajo težko svojega položaja ter se prav nič ne motijo glede ovir ter opozicije, katero bodo brez dvoma stali njih stvari nasproti Nemci in Ogrji.

Je pa še nekaj več. Oni so namreč popolnoma prepričani, da se danj ni čas za približanje in uravnava narodnostnega problema monarhije s kakim upanjem na n speh. Če bi pa ustavni odbor razpravljal o zadevi brez Jugoslovancov in Čehov bi le izgubljal svoj čas ter bi le še povečal težkoče vsled problema, mesto da jih od strani.

Nemci v Rusiji

Nemške čete so zavzele Kijev. — "Ker je vlada preslabo". — Vsi ukrajinski ministri so bili aretirani. — Ukrajinci niso posejali dovolj žita. Padec Sebastopola. Ruska rdeča zastava vihra v Berlinu.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y., on May 3, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglija, 2. maja. — Kakor pravi berlinski oficijelno poročilo, so Nemci vpeljali v ukrajinskem glavnem mestu vojaško vlado ter so aretirali več članov vlade na podlagi, "ker se je izkazala vlada preslabo, da bi vzdržala red in postavo."

Med aretiranimi uradniki ukrajinske vlade se nahajajo vojni ministri, ravnatelj notranjega ministrstva in njegova žena, ravnatelj zunanjega ministrstva in poveljnik mestnega vojaštva v Kijevu.

Oficijelno poročilo, ki je bilo poslano po Exchange Telegraphu v Amsterdamu, opozarja na veliko agitacijo v Kijevu, ki je bila naprejena proti nemškemu vplivu. "Naše prizadevanje", pravi poročilo, "da bi se vpeljal red, ni imelo pomoči od strani vlade, ki ni niti izdala nikake odredbe glede pomladanske setve, da izpolni svoje obveznosti mirovne pogodbe. Zaradi tega je z dovoljenjem poslanika von Muma general von Eichhorn bil prisiljen izdati tozadevno odredbo, katero je ukrajinsko časopisje objavilo spačeno, zaradi česar je po deželi nastalo razburjenje in je izzvalo protest Rade."

Nasli smo celo znamenja, da so se tudi člani vlade vdeležili agitacije proti nam. Pod temi pogoji je bil zato tudi aretirani ravnatelj ruske banke za zunanjo trgovino Dobry."

Oficijelno poročilo zatrjuje, da je bila aretacija Dobryja zlobno dejanje zveze za osvobodjenje Ukrajine in pojasnjuje, da vojaštvo ni hotelo izpustiti jetnika, katerega sedanje bivališče ni znano. Poročilo se glasi:

"Prihajajo poročila, da bo izvedenih še več aretacij. Obenem pa se vzdržuje sumnja, da so aretacije Dobryja vkazali člani vlade. Ta zločin da sklepali na anarhijo. Vlada se je pokazala za preslabo, da bi mogla vzdržati red in postavo v Kijevu."

Z dovoljenjem poslanika Muma je tedaj general von Eichhorn izdal posebne odredbe za varnost Kijeva ter ima za cilj vpeljati vojaška sodišča, strogo kazni za zločince, ter stroge kazni za motilec javnega reda.

Medtem pa je preiskava Dobryjeve aretacije vodila do aretacije vojne ministra Šukovskija, ravnatelja notranjega ministrstva Dajeskija, gospe Tkatehenkove, žene notranjega ministra, poveljnika mestne vojaške posadke Bogazkija in ravnatelja zunanjega ministrstva Ljubimskija.

Preiskava se nadaljuje. — Amsterdam, Nizozemsko, 2. maja. — Kakor pravi neko poročilo iz Berlina, pravi nemška vlada, da

Mirovno gibanje.

000

IZ ŠVICE SE POROČA, DA BO CESAR KAROL PONUDIL MIR ITALIJI. — PAPEŽ BO IZDAL POZIV K MIRU. — ŠVICA JE POLNA NEMŠKIH MIROVNIH AGENTOV. — LUDENDORFF JE NA ČELU MIROVNEGA GIBANJA.

000

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y., on May 3, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

London, 2. maja. — Prvi znaki bodoče mirovne ofenzive od strani centralnih držav prihajajo danes iz Švice in poroča se, da bo cesar Karol ponudil mir Italiji.

Zagotavlja se, da bo rekel avstrijski cesar, da nima namena osvajati zemlje, dokler pa Italija ne mara sprejeti pogojev, potem je pripravljen boriti se za mir.

Nekaj ur pozneje pa prihaja iz nemških virov poročilo, da bo papež 19. maja izdal nov poziv na mir, ki bo bolj odločen kot so bili prejšnji njegovi pozivi na vojskujoče se narode ter se bo obenem tudi naravnost ponudil za posredovalec.

Nova nemška mirovna ofenziva je podobna oni, ki je bila predhodnica vojaški kampanji 21. marca.

Švica je polna nemških mirovnih agitatorjev. Vse je že pripravljeno za velikansko mirovno gibanje v trenutku, ko bi vojaške operacije na zapadu pričele pojenjavati, kar se bo gotovo zgodilo tekom nekaj tednov.

Ludendorff, ki je priznan kot največji sovražnikov vojskovodja, je postal obenem tudi njih državnik, ki se postavlja, kot se splošno domneva, celo na stran mogočnemu Bismarcku.

Ludendorff bo vodil mirovno kampanjo, kakor je izdeleval načrte za vojne operacije; Hertling in Kuehlmann pa morata ostati v ozadju.

Nemčija želi mir boji kot drugemu. Želi ga, ker vojna sesa življensko kri narodu, ker ekonomični razpad vedno gleda izza vogla, ker njene zaveznice ne morejo imeti nikakega dobička iz nadaljnjega bojevanja, ker se v bodočnosti prikazuje Amerika iz daljave.

Zato pa bo Nemčija ponudila boljše pogoje kot jih je dosedaj stavila.

Šla bo tako daleč, da bo izjavila voljo vrniti Belgijo, ponudila bo Franciji del ali celo vso Lotariško, vrnila bo Srbijo, zahtevala pa bo, da se ji vrnejo kolonije; — obljubila bo tudi revizijo brest-litovske mirovne pogodbe, posebno, kar se tiče ekonomskega vprašanja.

Vsaki sovražnici bo ponudila delež; poskusila bo skleniti mirovno pogodbo, ki bi rešila vsako vojskujočo se državo.

Ludendorff je že pričel pripravljati nemški narod na tako mirovno ponudbo.

Dasiravno se nahajajo zavezniki sredi resnega vojnega položaja, morajo navzlic temu biti pripravljeni na bodoče mirovno gibanje, ki je ravno tako nevarno kot kampanja, ki se je pričela 21. marca in ravno tako namenjeno strmoglaviti kateregakoli izmed entitnih zaveznikov, ako niso dovolj močni in pripravljeni.

Med tem ko bo Ludendorff zavzel močno vojaško stališče, bo morebiti Hertling izjavil, da Nemčija ne želi aneksij in vojne odškodnine. V vsaki zavezniški deželi se bo našlo mnogo takih, ki bodo pri volji sprejeti nemško ponudbo, češ, da je Nemčija že imela dovolj trdo šolo in da je spoznala, da ne more ničesar izsiliti.

Iz teh razlogov se morajo zavezniki ravno tako odločno bojevati kot drve nemške druhalje čez planjave Pikardije in Flandrije.

London, 2. maja. — Kakor poroča Exchange Telegraph iz Curiha, bo v kratkem avstrijski cesar Karol odpotoval z zunanjim ministrom baronom Barianom v nemški glavni stan, kjer se bo posvetoval z nemškim cesarjem.

Pri tem sestanku se bo razpravljalo o zadevah Ukrajine in Balkana.

ni primerno, da bi se zahtevalo, da se odstrani rdeča zastava z ruske poslanstva v Berlinu, ker je bila priznana kot barva ruske republike.

Vlada je izdala to izjavo kot odgovor na protest konservativnih poslancev v nemškem državnem zboru, ker so smatrali rdečo zastavo v Nemčiji za izzivanje.

London, Anglija, 2. maja. — Največje rusko vojno pristanišče ob Črnem morju Sebastopol so zavzele nemške čete. Poročilo pravi, da je bilo mesto v sredo brez boja zavzeto.

Sebastopol ima lepo pristanišče in leži na jugozapadnem delu Krima in je močno utrjeno s celo vrsto močnih utrdb.

Obleganje Sebastopola v krimski vojni zavzema zelo važno mesto v vojaški zgodovini moderne časa. Angleži in Francozi so v oktobru 1854 oblegali mesto, toda podalo se je še-le 8. septembra v Teheranu.

Šah je kupil ameriške bonde.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y., on May 3, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, D. C., 2. maja. — Perzijski šah je prošil za nakup 100 tisoč dolarjev Liberty bondov. Prošnjo je danes poslal v državni departmeni poslanik Caldwell.

"GLAS NARODA"

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

(Slovenian Daily.)

Owned and published by the
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President.

LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za celo leto za mesto New York	\$5.00
In Canada	Za pol leta za mesto New York	3.00
Za pol leta	Za četrt leta za mesto New York	1.50
Za četrt leta	Za inozemstvo za celo leto	6.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenredno in praznikov.

"GLAS NARODA"

("Voice of the People")

Issued every day except Sundays and Holidays

Subscription yearly \$3.50.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priročujejo.
Denar naj se blagovito pošilja po — Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče navede, da hitreje najdemo naslovnik.**"GLAS NARODA"**

82 Cortlandt St., New York City.

Telefon: 2876 Cortlandt.

Brez pomoči ne bo zmage

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on May 3, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Združene države so poslale svojo narodno armado v Francijo, in sicer zategadelj, da bo spoznan avtokratični Nemec na tehnični pravice — lažjim, manjvrednim in manjšposobnim.

Na stotisoče in stotisoče ameriških vojakov je tam. Prve mesece so se vežbali, danes pa že odločujejo na važnih sektorjih francoske fronte.

Ti vojaki morajo jesti, preskrbljeni morajo biti z orožjem, obleko in drugimi potrebščinami.

Nobenega dvoma ni več, da bodo zavezniki zmagali. Z zavezniki vred bo zmagala pravica nad krivico, poštenost nad zločinom in nepoštenostjo.

Vlada Združenih držav želi, da bi bil vsak človek, ki prebiva v notranjosti njenih meja, deležen te zmage.

Za to veliko slavo, katere naj bi bili deležni ne samo vojaki, pač pa tudi vsi civilisti, ni potreba žrtve.

Se celo dobiček bo imel oni, ki jo bo hotel doseči.

Pot do te slave je čisto priprosta in enostavna: vladi Združenih držav je treba namreč posoditi denar in sicer na velike obresti.

Združene države so največji in najsigurnejši denarni zavod na svetu.

Se nikdo ni izgubil, kdorkoli je naložil vanj svoj denar.

Veliko poti je, kako pomagati državi, glavni sta pa dve: — kupovati je treba obveznice Pošojila Svobode in vojnovarčevalne znamke.

Nobena država na svetu ne zahteva od svojih državljanov manj kot zahtevajo Združene države.

Če nam je res kaj za zmago pravične stvari, če res hrepenimo, da bi zavladovala vsemu svetu demokracija in če res ljubimo svoj zatirani narod, se ne smemo niti za trenutke pomišljati, ampak moramo iti takoj — v tej uri na delo.

Položaj v Avstriji

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on May 3, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Vest, ki jo priobčamo na drugem mestu, vsebuje isto, kar smo pisali mi že nešteto krat in kar so nam tako hudo zamerili nekateri ljudje, ki so sicer dobro mislili, pa so živeli v mnenju, da ljudem, to je čitateljem listov, ni treba izvedeti vsega, kar se godi v zadevi našega velikega vprašanja, temveč le ono, kar zveni prijetno na uho in kar soglasja z našimi željami.

V dotični brzojavki iz Washingtona je potrjeno dejstvo, da so se jugoslovanski državni poslanci ter drugi zastopniki naroda v svoji majski deklaraciji, to je v deklaraciji, ki je bila izdana preteklega maja, izrekli za popolno avtonomijo Jugoslovancev v okvirju avstroogrške monarhije ali pa za lastno neodvisno državo, kateri bi načeloval kak habsburški princ.

To smo pisali večkrat in poročali s tem le dejansko resnico, kajti ni je bolj kvarljive stvari v politiki kot je zadrževanje resnice.

Naši ljudje v starem kraju in zastopniki naroda pa so prišli sedaj do prepričanja, da s tako kompromisno politiko glede Habsburžanov ničesar ne opravijo, in da tudi slovanskim narodom na jugu nikdar ne bo napočila svoboda, kot so si jo obljubljali od uveljavljanja one majske deklaracije.

Mogoče pa je tudi, da si niso upali s pravim prepričanjem in s pravimi željami na dan, kajti razmere preteklega leta so bile povsem drugačne kot so danes, ko je Avstrija na robu propada.

Pa naj bo stvar taka ali taka, naši ljudje v starem kraju, to je odločilni faktorji v narodnem življenju, so prišli do prepričanja, da je rešitev našega jugoslovanskega naroda mogoča edino v popolnem odcepljenju od Avstrije in Habsburžanov, ki so posebljenje vsega nazadnjaškega in protislovanskega.

Rešitev jugoslovanstva vidijo sedaj edino v popolni neodvisnosti in združenju treh poglavitnih jugoslovanskih rodov, to je Slovencev, Hrvatov in Srbov.

Združenje teh rodov naj se uveljavi takoj, in troimen-skemu narodu bo dano potem na razpolago, izbrati si za-

dnjo obliko kot si jo bo želel sam in kot jo bo zahtevala večina naroda.

Predno pa bo imel narod priliko odločevati glede vladne oblike, bo moral imeti dom, v katerem bo svoj lastni gospodar, kajti le v tem slučaju bo lahko razpolagal s seboj samim ter si določil svojo pot brez vmešavanja od strani drugih.

Da pa ima ta svoj dom, je treba pomoči zaveznikov in zmage zavezniške stvari.

Le v tem slučaju bo dejanski vstala svobodna Jugoslavija, ki je naš edini in največji cilj.

Dopisi

Lebanon, Pa.

Poročati imam zelo lepo novico. V West Lebanonu sta bila dva Nemci: eden je bil star 60 let, drugi pa 55 let. Med seboj sta se pogovarjala, da bodo Nemci zmagali ter da bodo v Ameriki razstrelili mostove, zastrupili vodo itd. To pa je prišlo policiji na uho in ju je zasačila. Segreli so smole, namazali ju po telesu, potem pa povaljali po perju. Nato so ju gnali v mestno hišo, kjer sta morala poljubiti ameriško zastavo. Naslednji dan pa sta eden drugega pulila perje, kar je bilo zelo težavno delo, kajti smola, kadar se strdi, zelo trdno drži.

O Džermani, Džermani, prokleti vam kajzer; da bi ga vam moj sin ubil! Avstrijaki, pazite se, da se vam kaj enakega ne pripeti!

B. Kurchevar.

Cleveland, Ohio.

Malo se je poročalo v Glasu Naroda o nenavadni delavnosti tukajšnjih Slovencev za tretje Liberty posojilo. Vendar je stvar tako velikega pomena, da zasluži obširnejše poročilo v javnosti. Do 28. aprila so prispevali clevelandski Slovenci \$160.000 za tretje Liberty posojilo. 2350 Slovencev v Clevelandu je podpisalo to posojilo. Domača podpornica organizacija Slovenska Dobrodela Zveza je vzela za \$3000 ter je bila deležna tudi pri prvem in drugem posojilu.

Posebno lepo so se odzvala slovenska društva. Izmed 85 slovenskih društev v Clevelandu jih je dosedaj 54 podpisalo Liberty bonde. In s kako poštenostjo! Društvo, ki je imelo premoženja \$125 v blaginji, je podpisalo za \$100 Liberty posojila, dasi ima društvo z upravo mnogo stroškov. To je društvo Slovencev št. 1 SDZ. Ravno tako navdušeni so člani pri društvu Naprej št. 5 SNPJ, kjer je tudi blaginja bolj majhna, pa so podpisali \$100. Za vzgled vsem drugim so pa: društvo Sreča Marje, ki je podpisalo \$2000, društvo Sreča Jezusovega \$2000 in Dvor Baraga \$1000.

Če se oziramo na število slovenskega prebivalstva v Clevelandu in vidimo, koliko so Slovenci podpisali, bi skoraj rekli, da so prvi. Čehov je približno 70.000, a Slovencev 25.000; Čehi so podpisali \$280.000, a Slovenci \$160.000. Nemcev je 90.000, pa komaj dohajajo Slovence; Madžarov je 50 tisoč, pa so daleč zadaj za Slovence.

Uspeh Liberty posojila je bil tako ogrožen pri nas radigate, ker je bil odbor za agitacijo in pobiranje izvrstno organiziran. Anton Gredina in Louis J. Pire sta bila od vlade postavljena, da organizirata vso stvar med Slovenci. Oba sta se obrnila na narod, ki se je pošteno odzval, in vsi odborniki so od prvega dneva, ko je bilo posojilo razpisano, do danes neprestano na delu. Rojak Ivan Pirnat je n. pr. preskrbel v tovarni American Steel & Wire Comp. 223 podpisov in skupni svoti 20 tisoč 450 dolarjev. Sicer so pa bili vsi enako marljivi, kar je dokaz velike zavednosti clevelandskih Slovencev napram ameriški vladi.

V nedeljo 28. aprila je zopet mnogo slovenskih fantov odpotovalo iz Clevelanda v vojaško taborniško. Šli so, da popravijo sramoto, katero je povzročilo slovenskemu imenu toliko mladih slovenskih fantov iz Clevelanda, ki so pribežali iz taborniške domov in se skrili za ženskimi krili, izgovarjajoč se, da so Avstrijci in da se ne bodo borili za Strica Samu. Nekaj jih je bilo v resnici odpuščenih od vlade, nekateri pa bi lahko ostali, pa so rekli, da so Avstrijci in da se ne bodo borili za Ameriko. Ostalo je pa v Camp Sherman kakih 200 slovenskih fantov, ki delajo vso čast Ameriki in Slovincem.

V soboto 27. aprila je bil v tukajšnjem hotelu Winton velik shod javnih uradnikov v sproskeh Liberty posojila. Navzoči so bili vojni tajnik Newton D. Baker,

governor države Ohio James Cox in senator Atlee Pomerene. Na tem shodu, katerega se je vdeležilo kakih 1000 odličnih Amerikancev, je senator Pomerene predstavljal vse navzoče, ko je prečital na odru krasno pismo, katero je pisal slovenski vojak Josip Tomažič iz Camp Sherman svojemu bratu Johnu Tomažiču v Cleveland. Josipu Tomažiču je tudi bila dana prilika, da zapusti vojaški stan in se vrne v "civil", toda izjavil se je, da se ne bi nikdar več smatral moža, če bi to naredil. Stoletja se bori slovenski narod proti tujim sovražnikom, in danes, ko ima Slovenec priliko, da ubije tega krvnega sovražnika in se ga oprosti za večne čase, pa bi ni bežali kot zajec pred psi? Ne, raje poginem na francoskem bojišču v borbi za svobodo Amerike in Slovenije, kot pa da bi najbolj sijajno živl in bi me vest pekla do konec življenja, da sem pobegnil pred svojo dolžnostjo. Pismo Josipa Tomažiča je bilo prebrano na angleško in se uporablja povsod v Ameriki kot znak slovenske zavednosti. Senator Pomerene je posebno poudarjal to pismo, kar je znak velikega priznanja Slovincem.

Amerikaniziranje, dostojnost in zavednost nas bo dvignilo k napredku. Rojaki naj le večkrat pišejo v liste o koristnih narodnih in ameriških stvareh. Slovinci potrebujemo še mnogo amerikanizacije, in če bi se nekoliko opustili pisarenje o pečlarstvu, kuharicah ter enakih nepotrebnih stvarih, pa bi obdelovali nekoliko bolj ameriške šege in običaje, državne ustanove, postave, ustavo, bi se prej marsikomu posvetilo v glavi, da ne bi bil dvajset tujak, pa ne bi vedel drugega kot "šur Majk".

Neki "zbadač" je poročal v vašem listu, da imamo tukaj "nov list" in da se ga je Gl. Am. silno ustrašila. Menda ni tako sile. Dasi se ne strinjamo vedno s Gl. Am., vendar mora vsak pošten Slovenec v Clevelandu priznati, da je mnogo naredil baš ta list za napredek in amerikanizacijo Slovincem v Clevelandu. Več kot 1000 Slovencev v Clevelandu se ima za hvaliti temu listu, da so danes državljani. Uredništvo se v tem oziru nikdar ni ustrašilo dela in truda. Dolgo časa so bile zvečer odprte sodnije, da so rojaki lahko hodili zvečer tja ter tako si prihranili dnevno delo in zaslužek. Večerna šola je trajala pet let, kjer je urednik Gl. Am. neprestano zastopal poučeval vsakogar, kdor je hotel priti. Seveda, dobrote se povsod vedno prav hitro in z veseljem pozabijo, toliko dalj pa traja kako zbadanje in nevaležnost.

Kar se tiče novega lista v Clevelandu, mora vsak pameten človek vedeti, da časopisi so danes vsi brez izjeme na trnjevih tleh. Mislim, da tudi vam, g. urednik, ne gre preveč dobro. In vendar je vaš list najstarejši in razširjen po Ameriki. In kdor čita račune, ki jih priobčuje dnevnik "Prosveta", tudi vidi, da so stroški večji kot dohodki. Kakšen "žens" ima torej nov list, brez načela in principa, o katerem bi pesnik po pravici zapel: Kaj pa je tebe treba bilo, dete malo? Četudi si "enakopravno", usoda ti ne bo priznala. In če poven še, da so "bosji" tega lista sami tuji clevelandčani, ki ne poznajo Clevelanda in njegovih potreb, bo menda dovolj. Urednik je znani mladi fantič, ki se je dva meseca jokal po časopisih za solnčnimi rožami, za plotovi in deklički, čes. Stric Sam ga jemlje v armado. Pa še danes tukaj sedi in premišljuje "enakopravnost" onih slovenskih fantov, ki se pogumno borijo za svobodno svobodo in "enakopravnost" onih, ki so ostali doma. No, vi list tudi z delnicami ne pride naprej. Vsi se spominjate, kar vas je dalj časa v Clevelandu, kako je "Nova Domovina" šla rakom zvižgat ravno radigate, ker je postal dnevnik in ker je prodajala delnice. Konečno ni bilo ne delnic, vojni tajnik Newton D. Baker,

ne denarja, ne "Nove Domovine".

Za želodčne bolezni,

slabe živce, ledične bolezni, bolezni v križu, slab tek, glavobol, brezspanje, ne hoste našli bolj šega in uspešnejšega zdravila kot so iz čistih, naravnih, zdravilnih trav sestavljene JUVITO TABLETE. En poskus vas mora prepričati o tem.

Poslajte en dolar za eno ali pet dolarjev za šest skafelj. Če pa želite poslati več, pošljite deset centov več.

Naslov: JUVITO LABORATORY, South Hill Branch 5, PITTSBURGH, PA.

Če želite zdravilo poskusiti, predno ga naročite, pišite po brezplačen vzorec in opis.

ne". Kar ima kdo denarja, naj ga vložijo pri Stric Samu v Liberty bonde, naj kupi vojno-hranilne znamke, naj pomaga Rdečemu križu in Young Men's Christian Association. Saj imamo danes stotine stvari, za katere nas vlada pozivlja, da jih podpiramo. Kakšna enakopravnost vlada pri "Enakopravnosti", se pa razvidi iz tega, da prezirajo katoliška društva, Slov. Nar. Zvezo, da prezirajo vse, kar njim ne diši. To je torej tista "enakopravnost".

Slovincem v Clevelandu bi svetloval, da podpirajo stare, obstoječe liste: Glas Naroda, Prosveta, Proletarec, Glas Svobode, Cl. Amerika, tu je dovolj gradiva za čitanje, pa tudi sigurnost, da ne bo naročnina zastoj plačana, da uredniki ne bodo pobegnili v Montano, ampak imajo listi gotov obstanek.

Slovincem iz Clevelanda.

Duluth, Minn.

Mislím, da je malo tako miznih krajev v Ameriki kot je ravno Minnesota. Ravno danes, 28. aprila, pada zopet sneg, pa to ni nič nenavadnega; tukaj je sneg tudi julija, da deteljo na peči sušijo. Nekateri pišejo, da imajo že zeleno naravo. Tega v Minnesoti se misli ni do junija, potem je pa naglo vse zeleno in hitro zraste; vse je v dveh mesecih vsejano in pozeto, potem pa zopet burja poje svoje dolgočasne melodije. Mraz me pretrese, ko se domislím zadnje zime, kako sem prezehal. Skoro celo zimo sem delal zunaj pri jezeru, kjer ima burja še večjo moč in veselje. Jezero je zamrznilo 8 čevljev globoko. Ker se led še ni stal, parniki še nič ne plovejo; zdaj vozijo samo med Duluthom in Superiorjem.

Kar se tiče dela, ga je toliko kakor povsod in to še sedaj, ko še parniki in pristanišča ne obratujejo; koliko ga bo še potem, ko bo plaval! Sedaj plačujemo po lukah po 50 centov na uro, lansko leto septembra so plačali 60 centov na uro. Letos, mislim, da bo boljše, ko se enkrat začne plovba. Ali kar je Avstrijec in Nemec, ne more nikdo dobiti dela od vodi; Avstrijec še dobi, če je že ravno treba mož, ali Nemec pa še blizu ne sme. Vsak mora imeti pisмено dovoljenje in vsakega imajo fotografirana. Eno sliko ima mestna uprava, drugo pa dobi delavec sam, da pokaže čuvaju, da je zaposlen.

Draginja je menda tudi v Minnesoti največja, tako da človek s tremi dolarji na dan ne more več shajati v mestu; boljše je iti delat kam, kjer dajo tudi board pa mesečno plačo. Ni dolgo tega, ko sem videl v izloženem oknu čevlje za 15 dolarjev, sedaj je to že v vsaki prodajalni. So tudi cenejši, ali so pa slabši; za 5 dolarjev jih sploh ni mogoče več dobiti.

Tukaj v Duluthu so velike posredovalnice za delo. Človek lahko kupi za en dolar, kakoršno delo hoče, ali pa kamor hoče v druge države. Na primer iz Dulutha jih pošiljajo v Arizono, Illinois, Wisconsin, Wyoming, Montano, Canada, ali kamor kdo hoče, samo da posredovalni agent dobi dolar. Iz drugih krajev jih pa pošiljajo v Minnesoto. Pa v Duluthu se tako nikdar ni bilo brezposelnih ljudi. Zadnji teden je bilo v novinah, da si mora vsak poskrbeti delo do torka, ako ne, mora iti iz mesta, ker ako ga drugi zalotijo, bo šel pa na Work Farm za šest mesecev. Eni gredo ven, drugi pa pridejo; česte so polne, da mora človek dobro paziti, da se skozi previne in se še vedno kateri oglasi, da: po svojih nogah hodi, ne po mojhi! Kadar gre človek čez 5. Ave. in Superior St., mora tu-

Ustanovljena leta 1898 — Inkorporirana leta 1900.

Glavni urad v ELY, MINN.

GLAVNI UREDNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, Bx 251, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.

Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.

Blagajnik neizplačanih smrtnin: LOUIS COSTELLO Salda, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. E. Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Ely, Minn.

ANTHONY MOTZ, 9641 Ave. "M" So. Chicago, Ill.

IVAN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.

LEONARD SLABODNIK, Ely, Minn., Box 480.

JOHN RUPNIK, S. E. Box 24, Export, Pa.

PRAVNI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.

JOHN MOVERN, 624 — 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

MATT. POGORELEC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDruževalni ODBOR:

RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.

FRANK ŠKRABEC, Stk. Yda. Station RFD. Box 17, Denver, Colo.

Val dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljave, naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse pri-
tožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode
osiralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

di dvakrat premisliti, predno en-
krat stopi, drugače pa že ve, kje
se bo nahajal, ker je vedno dosti
nesreč. To je edini dan vrvenje av-
tomobilov, poulične železnice in
ljudji, tako da vse skupaj izgle-
da, kakor viharjoča gneča, ker
vsakemu se mudi, pa nikamor hi-
tro ne more. V par dneh bodo
ferry-boati začeli s plovbo, potem
bomo imeli malo več prostora na
ulici, sedaj pa komaj da bi človek
imel peruti, da bi letel po zraku,
kamor bi hotel iti.

Naj bo za enkrat tega dosti; se
pa še oglasim. Pozdravim vse pe-
člarje in pečlarice ter collingwo-
dsko May, ker jo osebno poznam.
John Shuster.

Ankeny, Iowa.

Z možem sva že 14 let naročena
na vaš cenjeni list Glas Naroda,
pa šele zdaj sem se namenila na-
pisati svoj prvi dopis. Prav rada
čitam vaš list in najprej vedno
pogledam dopise.

Nikakor pa ni prav, da se neka
slovenska delavka zaletuje v pe-
člarje. Piše namreč, da ima majhno
farmico, da je sadila orehe itd.
Toda povem ji, da ni ona sama v
Ameriki, ki ima farmo. Tukaj v
okolici Des Moines, Iowa, nas je
še precej Slovencev, ki imajo
svoje farme; tudi avtomobile ima-
mo, pa ne stare, ampak čisto nove.
Zato, rojakinje, pišite prihodnje
kaj bolj stvarnega, kakor pa na-
padati pečlarje. Ako nabirajo re-
grat, pa že pride žena in briže iz
njih norec; ako si je ta ali oni pri-
smodil žganec, pa je že vse pokon-
ci. Jaz se jim pa vedno smejem.
Tudi jaz sem vzela pečlarja in se
z njim prav lepo živi. Moj možiček
me še ni nikdar vprašal, ko-
liko žganec pride iz ene mile ko-
le. Nikar se ne spodbujate nad
pečlarji; saj so tudi ljudje, kakor

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Dopisnik, Cleveland, O. — Do-
pisa žal ne moremo priobčiti, ker
je nekdo drugi poročal nekaj po-
dobnega, kar je v današnji števil-
ki "Glas Naroda". — Knjiga
"Mali domači zdravnik" je za vsa-
kega Slovenca morda najboljša
knjiga, kar jih je izšlo zadnja le-
ta v Ameriki. Podatki glede zdrav-
ljenja so posneti po izvirnem de-
lu župnika-zdravnika Kneippa.

Nemiri v Krakovu.

True translation filed with the post
master at New York, N. Y. on May 3,
1918, as required by the Act of October
6, 1917.

London, Anglija, 1. maja. —
Zaradi pomanjkanja hrane so v
Krakovu v Galiciji izbruhnili res-
ni nemiri. Več tednov že ni prišla
nikaka hrana v Krakov.

PREKLIC.

V neki družbi se je imenovalo
J. Grampoučnika krivičnim, kar
se tem potom prekliče.
Waukegan, Ill., 28. aprila 1918.

Oženite se

Poslajte nam samo EN DOLAR in pošlji vam
bomo poplno Zdravniški listek s natani-
nim opisom, SLIKAMI, imeni in naslovi mno-
gih zdravil in nekoč odov, ki izsejo dobroga
in polnega moča. Lahko sami pišete in skle-
pete srečen zakon. Mi smo zmogli storiti po-
šteno in dovoljeno posredovanje, zato ne šte-
dite dolarja, ki je posredi med vam! in ZA-
KONSKO SREČO.

Pišite še danes na:
RELIANCE F. CLUB
Box 376 Los Angeles, Cal.

Dr. B. F. MULLIN

Zdravnik-špecialist za Slovence.

411-4th Ave., Pittsburgh, Pa.

(nasproti pošte, 4. poslopje od Smithfield St.)

Najstarejši špecialist v Pitts-
burghu, ki deluje že 38 let kot
zdravnik. Ozdravil je dosedaj na
tisoče in tisoče oseb, pa tako
more tudi vas. Rabi najboljše
zdravila iz Evrope, Amerike in
ostalih delov sveta. Zdravi vse
bolezni možnih in ženskih uspe-
šno in hitro. Električni pregled
s X-zarki, a katerim vidi vaše
telo kot na dlanu. Prilite k te-
mu staremu izkušnemu zdrav-
niku — on vas bo gotovo ozdra-
vil. NIZKE CENE, ZNANSTVE-
NA PREISKAVA ZASTONJ.

GOVORI SE SLOVENSKO. Uradne ure so: od 9. zjutraj do 5. zvečer.
Ob nedeljah samo od 10. do 2. ure popoldne.

Pri meni se zdravi veliko število Slovencev in Slovenk. Ozdravim
vsa bolezni, ki jo prevzamejo za zdravliti. Imam veliko izkušstvo v
zdravljenju možnih tajnih bolezni.

11

ZAKRUHOM

POVEST.

Poljski spisatelj H. Sienkiewicz.

(Nadaljevanje.)

"Bog vam to, častiti gospod, povrne!" je dodala poljski, ne vedo, kaj govori in dela.

Častiti gospod ni hotel razumeti, da je "častljiv", pa domislil si je vendar, da dolarja ne dobi; domislil si je to tako dobro, da je pograbil z eno roko vse culjice, ki so tam bile, z drugo pa prijel deklinu za roko, porinil jo lahko nazaj po stopnicah, pospremlil na ulico in pometavši jej stvari; noge, odšel hladnokrvno v bližnjo gostilnico in zaklical:

"Hej, Paddy, tukaj je izba za te!"

"All right", odgovoril je glas od znotraj, "pridem na noč." Mulat je šel v temni veži in poklopa je ostala na ulici sama. Položila je culjice k steni, da se ne bi valjale po blatu in stopivši k njim, čakala tu, kakor vedno, tiko in pokorno.

Pijani Irci, ki so hodili po ulici, so jo takrat puščali na miru. V izbi je bilo mračno, a zunanji dosti svetlo in pri tej svetlobi je izgledal dekletov obraz tako shujšan, kakor po kaki hudi bolezni. Samo lasje so se ostali jasni kakor po prej, toda ustnice je imela zanesle, oči upale in steklene; kosti na lici so se povečale. Izgledala je kakor ovela evetka, ali kakor deva, ki ima umreti.

Mimoidoči so pogledovali nanjo z nekim pomilovanjem. Stara zamorka je je nekaj vprašala, pa ne dobivši odgovora, je šla dalje.

Medtem se je potiral Lovro domov z onim sladkim čutom, ki ga hudi javni dokazi milosrčnosti boje pri ljudeh že močno nesreči. Imel je krompir, mislil je torej že na to, kako bodeta jela in kako bo jutri zopet hodil okrog vozov, na pojutrajšnje ni mislil, ker je bil močno gladen. Ugledal je že od daleč deklinu pred hišo, začudil se močno in svoje korake se bolj pospešil.

"Zakaj stojiš tukaj?" "Gospodar je naju izgnal, oče!"

"Izgnal...?"

Drva so mu pri tej priči pala iz rok. Tega je še manjkalo! Izgnati ju v trenutku, ko sta že imela drv in krompirja! Kaj je sedaj storiti, kje jih speči, s čim se nasititi, kam iti? Za drvmi je vrgel Lovro tudi kučmo v blato.

"Jezus! Moj Jezus!"

Pri teh besedah se je Lovro zavrtel naokrog, odprl usta, gledal kakor blazen na hčer in ponavljal vnoči:

"Izgnal...?"

Potem, kakor bi hotel nekam iti, pa obrnil se je zopet in glas njegov je bil votel, rolnič in grozen, ko se je vnoči oglašil:

"A zakaj ga nisi prosila, nesrečnica!?"

Marica je vzdihnila:

"Prosila sem ga."

"Pala si mu k nogam?"

"Pala."

Lovro se je zopet zviljal kakor črv, katerega kdo pobija. Temno se mu je delalo pred očmi.

"Bog, da bi bila poginila!" je zaklical.

Dekle je bolešno pogledalo na njega.

"Oče, kaj sem jaz kriva?"

"Počakaj tukaj, niti ne gani se! Pojdem ga prositi, da nama dovoli vsaj krompir speči."

Sol je. Čez trenutek se je oglašil v vozi truse, lopotanje z nogo, kričanje in potem je priletel Lovro na ulico, kakor odpuhan po močni roki.

Nekoliko hipov je tako stal, potem pa rekel dekletu kratko:

"Pojdi!"

Sklonila se je za culjami in dvignila jih. Za njene izčrpane moči so bile že dosti težke, toda on ji ni pomagal, kakor ne bi bil vedel, da jih dekle komaj zdigniti zamore.

Šla sta. Dvoje tako bednih postav, starce in deklina, obrnila bi nase pozornost mimoidočin, ako bi ti ljudje ne bili navajeni tako često videti bede. Kam sta zamogla iti? V kako bedo, v kako temo, v kako muko še?

Dekletovo dihanje je bilo čedalje težje, zavrtelo se ji je enkrat, dvakrat in končno je prosila s trepetajočim glasom:

"Oče, vzemite te roči, jaz jih ne morem."

Lovro kakor bi se iz sna probudil.

"Vrzi jih proč!" ji reče.

"Potrebovala jih bodeva."

"Ne!"

Lovro, opazivši urno, da se deklina še obotavlja, je zaklical besno nad njo:

"Odvrti se ne, te ubijem!"

Marica je ubogala in šla sta dalje.

Kmet je še nekolikokrat ponavljal:

"Če te mora tako biti, pa naj bo!"

Potem je umolknil, toda nekaj strašnega mu je sršalo iz oči.

Po čedalje nesnažnejših ulicah sta se bližala polagoma pristanišću, približala se ograji, obšla poslopje z napisom "Sailors' asylum" (Zavetišče mornarjev) ter došla k vodi. Tukaj se je stavilo novo pristanišče. Visoki odrji, prirejani v zabijanje kolov, so štrleli visoko nad vodo in med tramovi ter deskami so gomazili ljudje, ki so imeli pri stavbi opraviti.

Marica, dospelši k gromadi tramov, vsela se je nanje, ker ni mogla dalje iti. Lovre je sedel molče poleg nje.

Bilo je ob štirih popoldne. Vse pristanišče je bilo polno življenja in gibanja. Tudi megla je izginila in prijetni solni žarki so obdajali z milosrdjem dvoje bednih ljudi s svojo svetlobo in toploto. Od vode sem je vel spomladanski vetrič, sveže, poln življenja in veselja. Vseled vedrega neba je bila od solnčnih žarkov tolika svetloba, da jima je kar oči zapiralo. Morska plan se je zlivala v daljavi mikavno k nebu. V tem bliskitu je bilo videti v sredini pristanišča mirne, kvikviki štrleče jambore, dimnike in bandera, plapolajoče v nežnem vetriču. Ladije, ki so se na obzoru prikazovale in k pristajali plule, so se dvigale brzo nakvišku, brzo zopet padale v globino. Njih razpeta in nabuhla jadra v podobi oblakov so se lesketala v solnčnem, pogled jemajočem lesku, odbijaje se v vodnem zrcalu. Drugi brodovi so nasprotno zopet odhajali na morje, puščajе peno vodo za seboj. Odhajali so na to stran, kjer leži Lipnica, za njiju oba izgubljena sreča, boljše življenje in pokoj...

In pomisljala je deklina pri tem, s čim sta se mogla toliko pregrešiti proti Bogu, da je on, tako milostljiv, obrnil od njiju svoje obličje in pozabil na nju v sredi tujih ljudi, dovedši ju na ta daljni breg. Le v njegovih rokah je bilo, ali se jima še kdaj sreča povrne. Toliko ladij odhaja vendar na to stran, da odhaja brez njiju. Umučena, bedna misel Maricina je še enkrat poletela na to stran, kjer je ležala Lipnica in bival Jakob Komjar: "Ali se misli nanjo? Ali se je še spominja?" Ona se spominja njega, ker le v sreči se pozablja; v nesreči, zapuščenosti pa se ovijajo vse misli okoli ljubljenih, kakor žmelj okoli topole. In on? Morda je izbrisal staro ljubezen in pošel v svate k drugim bajtam. Vsaj bi se mu bilo skoraj sramovati, da bi mislil na tako beračico, katere razven venca in nimno te trohice obleke ni česar nima na svetu, in po katero, ako sploh kdo pride v svate, pride sama smrt.

Ker je bila bolna, je glad ni tako hudo nadlegoval, toda vsled muk in oslabiljenja jo je prevzel spamec, trepalnice so se zaprle in trepalnice so se zaprle ter upalo obličje se je sklonilo k prsim.

Vsak hip pa se je probujala, oči so se začudeno odpirale ter se zopet zapirale. Sanjalo se ji, da je blodila po nekih razvalinah ter v brezno pala, kakor ona Katia v narodni pesni "Dunajec globoki" in hipoma je zaslišala nekako oddaljeno pevanje:

Je opazil to Jakob na visoki gori, Spustil se k Marici po svilem šnori (traku);

Ta pa, ahi! ta lakot prekratka je bila...

In Marica, ubožica, je kito k nji privila.

V tem se je naglo prebudila, ker zdelo se ji je, da že kito vo-

(Dalje prihodnjič.)

nima in da leti v propast. Sanje so zbežale. Ni sedel Jakob pri nji, nego Lovro, nje oče, in ni bil videti "globoki Dunajec", temveč newyorško pristanišče, straže, pomostja, jambori in dimniki. Vnoči so odplavale nekatere ladje in petje se je glasilo raz njih. Tih, topel, pomladen večer se je pričel razgrinjati po vodi in nebu. Morska plan se je izpremenila v zrcalo; vsak brod, vsak kol se je odbijal v nji tako, kot da je drugi spodaj, v resnici pa je bilo vse mišeno naokrog. Nekaka sreča in zadovoljstvo se je razlivalo po ozračju; zdelo se je, da se raduje celi svet, samo njih dvoje je bilo nesrečnih in pozabljenih...

De lavei so se že jeli vračati domov, samo njih dvoje ni imelo doma.

Čedalje večji glad je pričel z železno roko drezati v notranjosti Lovreta. Kmet je sedel pobit in želosten, pa nekako obupanje se je pričelo izražati na njegovem obrazu. Kdor bi se bil nanj ozrl, ustrašil bi se bil, kajti obličje mu je bilo zverinski izraz, obenem pa tudi tako čudno obupno mimen, kakor mrtevca. Vse ta čas ni izpregovoril z Marico niti besedi ce; stoprva ko je nastala noč ter se pristaja bolj in bolj praznila, ji je rekel z nekakim čudnim, ne svojim glasom:

"Pojdi, Marica!"

"Kam pojdeva?" je vprašala v smu.

"Na ono-le pomostje nad vodo. Vlečeva se na desko in bodeva spala."

Šla sta. A v nočni temi sta se morala prav pazno plaziti, da ni sta padla v vodo.

Amerikanska vozila iz desk in brun so tvorila lične zakrivine, sliče velikemu koritu, na čegar konci se je nahajal pod, iz desk zbit, za njim je stal taran (oven) za zabijanje kolov. Na tem podu, pokritem s skodlami za varstvo pred dežjem, so stajali ljudje, ki so vlečli vrvi ovna, toda sedaj ni bilo tam nikogar.

Ko sta tjakaj na konce dospela, je dejal Lovro:

"Tukaj-le bodeva spala."

Marica je več pala nego legla na deske in kljub temu, da so jo obletavali in vznemirjali celi roji komarjev, je trdno zaspala.

Naglo v sredi globoke nočne tišine probudilo jo glas očeta:

"Marica, vstani!"

Bilo je v tem klecanju nekaj tako silnega, da se je probudila na mah.

"Kaj je, oče?"

V sredi teme in nočne tišine se je oglašil hripav glas starega kmeta gluho, strašno, toda povsem mirno:

"Dekle, od gladi umirati ne smeš več! Ne boš hodila pred ljudske pragove beračit kruha; na tujem dvoršču ne boš spavala. Ljudje se te zapustili, Bog te je zapustil, usoda te preganja; no, naj te torej objame smrt! Voda je globoka, ne boš se dolgo mučila."

Ni ga zamogla v temi ugledati, časi je tudi osupnjena oči široko odprla.

"Utopim te, ubožica, in tudi sama mega sebe utopim", je govoril dalje. "Ni je za nju druge pomoči, ni ga usmiljenja. Jutri še več ne boš marala za jed, jutri ti bo boljše, nego danes..."

Ne, ona ni hotela umreti. Bilo ji je komaj osemnajst let, hrepenela je še veseliti se življenja, opetiti božazen smrti, kakoravno ima sploh mladost. Vsa duša v nje notranjosti je zadrževala pri misli, da bo jutri že utopljena, da ima oditi v nekako temnost, da bo nemara ležala v vodi, v sredi rib in gadov, na dnu morskega blata. Ne, ne, za nič na svetu! Neopisljiv gnjus in strah jo je popal v tem trenutku, in lastni nje oči, ki je tako govoril, se ji je zdel kot nekak zloben duh.

A ves ta čas sta obe njegovi roki počivali na njenih shujšanih ramah in glas je dalje govoril z onim strašnim pokojem:

"Ako bi tudi kričala, nihče te ne zasliši. Odpahnem te samo, in vse ne traja dalje, nego da bi dva..."

"Očenaša" izmolknil.

(Dalje prihodnjič.)

IZ URADA SLOVENSKO-AMERIKANSKE PATRIJOTIČNE ZVEZE V ZAPADNI PENNSYLVANII.

Na poziv Dr. Josip V. Grahek-a, so se zbrali preteklo nedeljo v Kranjsko Slovenskem Domu Slovenci iz Pittsburgha in okolice, ter razpravljali o načinu po katerem bi se najlažje povspešilo kupovanje vojno-varčevalnih znamk med našimi rojaki. Zatem, ko nam je Dr. Grahek pojasnil namen shoda in pa dolžnost, ki nas veže do naše vlade, je nastopilo nekoliko govornikov, ki so navdušeno priporočali ustanovitev podružnice od "War Savings Stamps Committee-a" in ta podružnica naj bi imela samo en namen in to je, agitirati med Slovenci, da po svoji zmožnosti kupujejo ne samo Liberty bonde, ampak tudi vojno-varčevalne znamke.

Po kratkem razmotrivanju je bil sprejet predlog, da se društvo imenuje "Slovensko-Amerikanska Patrijotična Zveza v Zapadni Pennsylvaniji". Izbrani so bili sledeči uradniki: Predsednik: John Mravintz, tajnik: Anton Zbašnik, Room 102 Bakewell Bldg., corner Diamond and Grant Sts., Pittsburgh, Pa., zapisnikar oziroma pomožni tajnik: Nick Povše. Chairman odbora je Dr. Josip Grahek, ki je bil imenovan na to mesto od vlade. Podpredsednike v ta odbor imajo izvoliti vsa društva, ki hočejo biti zastopana v centralnem odboru. Na tem mestu naj bode omenjeno, da je novo ustanovljena organizacija popolnoma nepristranska in postavila si je samo en namen in to je, ko operirati — pomagati naši novi domovini v teh težkih časih. Vsako društvo v Pittsburghu in Zapadni Pennsylvaniji, ne glede na njega politično ali versko prepričanje, naj pri svoji prihodnji seji izvoli svojega zastopnika, ki bode zastopal članstvo v glavnem odboru kot podpredsednik. Vsakega podpredsednika dolžnost bode, da agita med članstvom njegovega društva, da si nabavi kolikor mogoče več vojno-varčevalnih znamk. Obenem naj tudi zabilježi natančni naslov člana in koliko Liberty bondov slednji lastuje v skupnem znesku. Ime in naslov vsakega rojaka, ki je kupil Liberty bonde in hoče kupiti še vojno-varčevalne znamke, bode zabilježno v posebno knjigo, ki se imenuje "Zlata knjiga patrijotičnih ameriških Slovencev", in obenem tudi koliko je kupil. Na ta način bomo imeli natančni seznam, koliko so pomagali naši rojaki svoji novi domovini in vsakdo bode lahko ponosen, ako bode njegovo ime na ta način zabilježeno. Nikdo ne ve kaj mu prinese bodočnost.

Danes sem naslovil tudi pismo na vsa društva, kojih naslovi so mi znani. Vsako društvo naj toraj izvoli pri svojih prihodnjih seji svojega zastopnika, in ime, ter naslov slednjega se mora takoj javiti tajniku naše organizacije. Zastopniki prejmejo vsa potrebna pojasnila iz urada tajnika, med tem časom pa lahko takoj pričenejo z delom, in naj nabirajo imena vseh tistih, ki želijo kupiti vojno-varčevalne znamke in pa informacije, kakor gori navedeno. Po sedanjem načrtu bomo kupili znamke šele v drugi polovici meseca junija, in to vsled tega, ker hočemo vse znamke kar jih bomo imeli do tedaj razprodane kupiti naenkrat. Znamke stanejo v juniju \$4.17, in ako želi koji izmed rojakov že ta mesec izročiti zastopniku svoto mu naj izroči ta znesek. Zastopniki bodejo morali od časa do časa javiti društvu tajniku o uspehu njih kampanje med svojim članstvom.

Toraj na delo rojaki! Gre se za splošno korist nas Slovencev in vsaki naj pomaga po svoji zmožnosti, da bode uspeh tem večji.

Anton Zbašnik, tajnik.

PRAZNIK BUČEL.

Prvi ameriški časopis.

Eden najbolj čudnih verskih praznikov, ki jih je kdaj zasledoval oke civiliziranega človeka, se vrši vsako spomlad v vasiach Atlas pogorja, ki se steza med puščavo Sahara in Sredozemskim morjem v severni Afriki. To praznovanje se imenuje "praznik bučel" in marljivo majhne izdelovalke medu igrajo pri čestitostnih volilno ulogu.

Program se pričinja z bojem med dvema Berbereema. Eden teh ima svojo glavo zavito v rumeno čunjo, drugi pa v črno, kar predstavlja rumene in črne bučele. Po tem dvoboju, pri katerem se gre za življenje in smrt, se pojavi na pozorišču neki menih ali derviš iz mohamedanskega samostana Medidžije in slovesno razpoloženje se poloti množice, ko prične derviš skakati ter plešati ob zvoku godbe, katero prožvaja sam na piščalko. Izvredno dejstvo pri tem je, da je vsaki inč na njegovem popolnoma nagem telesu dobesedno pokrit z bučelami ter da ga obdajajo in mu slede velike množice teh živalic. Pobira jih kar s svojo pestjo ter jih meče na tla.

Čudno pri tem je, da nide brez najmanjšega pika, dasiravno so bučele Atlas pogorja znane kot najbolj nevarni tip bučel, v kolikor pride zmožnost pikanja v poštev. Znanstveniki, ki so prisostvovali ceremoniji, niso v stanu pojasniti vira čudovite moči derviša nad bučelami, vendar pa se domneva, da ima na svojem telesu skrito neko matice ali kraljico bučel ali dotičnega roja.

Dotični samostan pošilja svoje dervise v vse večje vasi v Atlas gorovju in ceremonije se ponovijo na številnih prostorih.

Poroča se, da so si pridobili tudi čarodejci pri Indijancih Centralne in južne Amerike tako moč nad insekti (žuželkami), ki so drugače nevarni človeku.

Zakaj so sodi okrogli.

Sod se lahko vali. To je njegova največja prednost. Vsaka druga oblika, ki tehta preko sto funtov, mora biti dvignjena z roko ter jo je treba nesti na roki ali pa voziti. En človek lahko razloži celi voz sladkorja v manj kot eni uri. Tega ni mogoče doseči z nikake drugo obliko in tudi ne s pomočjo dveh ljudi.

Bajaki naročajo na se "Glas Naroda", najvišji časopis človek v Zlati knjigi Slovencev.

IZ URADA

Z. J. P. D.

JOHNSTOWN, PENNA.

GLAVNI ODBORNIKI Z. J. P. D.

Predsednik: PRIMOŽ KOGOJ, 3904 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. Podpredsednik: J. A. MATLIJAŠIČ, c/of Woodlawn Trust Co., Woodlawn, Pa.

GL. tajnik: JOS. DUPIN, 815 Bradley Alley, Johnstown, Pa.

Tajnik za slov. oddelek: PETER SRNOVRŠNIK, P. O. Box 279, Forest City, Pa.

Blagajnik: ŠTEFAN HORVATIČ, c/of First National Bank Alliquippa, Pa.

Vrhovni pevovodja in arhivar: IGN. HUDE, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

NADZORNI ODBOR:

za slovenski oddelek:

Ga. AGNES ZALOKAR, Cleveland, O.

JOSIP REMS, New York, N. Y.

za hrvaški oddelek:

JURAJ NORŠIČ, Cleveland, O.

JURAJ PRAŠIČ, Johnstown, Pa.

Pevskim društvom

V sedanjem času je pač težko bi rad radečih rož, Zv. Prelovce izbirati pevski material, kajti in Ignacij Hudc: 8. Tihi veter od imamo le majhno izbiro. Da se pa morja, Oskar Dev: 9. Savska, dr. društvom v tem oziru pomore, C. Ipavec: 10. Vabilo, F. Gerbič: sem pred kratkim izdal pesnarico, 11. Planinska roža, dr. G. Ipa: ki vsebuje 12 zelo primernih pes- vee; 12. Potrkali na okno, Anton: mi, ki se v naši novi domovini še Foerster.

niso mnogo pele. Vsebinska te zbir- ke je sledeča:

1. V sladkih sanjah, A. Hajd- jih imam le še malo. Komur pri: rih; 2. Večerna pesem, dr. Anton manjkaje pesni, naj kmalu naro: Schwab; 3. Pastirček, Fr. Gerbič: č; 4. Lahko noč, H. O. Vogrič; 5. Zvezek stane \$1.00.

Nasa zvezda, Ludv. Hudovernik; S pevskim pozdravom

6. Napitnica, Ivan Oevirk; 7. Jaz Ignacij Hudc.

JUGOSLOVANSKA MATICA.

V New Yorku se je pred krat- kim ustanovila Jugoslovanska Ma- tica, to je kulturno društvo, v ka- terem so zastopani Slovenci, Hr- vati in Srbi.

Vstanovitev Matice je bila v teh usodopolnih dneh skrajna potre- ba. Če smo kdaj potrebovali zbliz- žanje, tesnega in popolnega zbliz- žanja, ga krvavo potrebujemo v tem resnem času.

Namen Jugoslovanske Matice je vzvišen, in cilj, ki ga zasleduje, je res idealen.

Jugoslovanska Matica naj bi bila nekaka posredovalka med nami in znanjnim svetom, posredovalka med nami in onimi odlučujočimi faktori, do katerih je pot vsake- mu izmed nas zaprta.

Nadalje si je nareda Jugosloan- ska Matica nalogo z raznimi pu- blikacijami, predavanji ter članki seznaniti ameriško javnost z na- šim stališčem ter delati z vsemi si- lami na to, da bo začel svet vpo- stevati želje in hrepenenje treh narodov, kateri so zdaj v tem ča- su, v krempjih Nemcev in Madž- rov.

Član Jugoslovanske Matice bi moral biti vsak napreden Slove- nec, vsak Hrvat in vsak Srb.

Jugoslovanska Matica ima svo- ne.

Bombardiranje Pariza.

True translation filed with the post master at New York, N. Y., on May 3, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Ženeva, Švica, 1. maja. — Neko poročilo iz Kolina pravi, da je nemški prestolonaslednik oddal več strelcov iz topa, ki bombardira Pa- riz. Za delovanje tega topa se zelo zanima in ga je že nekolikokrat nadzoroval.

Pariz, Francija, 1. maja. — Danes zjutraj se je nadaljevalo bom- bardiranje Pariza z dalekosežnim topom in oficijelno se je poročalo, da so bile tri ženske lahko ranje-

W.S.S.
WAR SAVINGS STAMPS
ISSUED BY THE
UNITED STATES
GOVERNMENT

Rojaki!

Kupujte vojno-varčevalne znamke! Nikjer na svetu ne morete boljše, bolj varno in bolj obrestonosno naložiti svojega denarja kot v tem vladnem podjetju. Če ste slučajno v denarni zadregi, lahko vojno-varčevalno znamko

vsak hip izmenjate. S kupovanjem teh znamk pomagajte sebi, pomagajte vladi Združenih držav ter vsem zatiranim narodom k prostosti.

Vojno varčevalna znamka stane za mesec april \$4.15. Leta 1923 bo vredna \$5.00. Kupite jih lahko na vsaki pošti ter pri glavnih in podrejenih agentih.

Če se vam zdi bolj primerno, pa lahko tudi nam pišete, in mi Vam jih bomo preskrbeli.

UREDNIŠTVO "GLAS NARODA".

